

NATURMILJØ 2011

Oppdatering av temarapport.

KU for E8 Tindtunnelen.

Tidspunkt for oppdatering: Oktober 2011 og juni 2012.

Tidspunkt første temarapport: November 2004.

Utførende for oppdatering: Vegar Skogland og Terje Walnum

Utførende for første temarapport: NINA, Norsk institutt for naturforskning v/Karl-Otto Jacobsen med flere.

Kommentarer til aktuelle rapportavsnitt:

Naturmangfoldloven trådte i kraft 1.7.2009 (Miljøverndepartementet 2009), dvs etter at KUs temarapport om Naturmiljø ble laget. Dette hovedavsnittet om Naturmangfoldloven utgjør et tillegg til forrige rapport. Etter dette avsnittet følger noen mindre oppdateringer vedr andre avsnitt i opprinnelig temarapport.

Naturmangfoldloven er et omfattende lovverk. Lovtekstens formål *er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.*

Naturmangfoldlovens formål innenfor artsforvaltning er å hindre at arter og naturtyper forsvinner fra Norge gjennom å sikre de mest truede artene og naturtypene juridisk vern. Naturmangfoldloven omfatter alle sektorer som fatter beslutninger med konsekvenser for naturen. Loven regulerer forvaltning av arter (med spesiell vekt på truede arter), områdevern/verneområder, fremmede arter samt prioriterte arter og prioriterte naturtyper. Loven innfører forvaltningsmål for naturtyper og arter, krav til kunnskapsgrunnlaget og rettslige prinsipper for natur (som føre-var (§ 9) og samlet belastning § 10).

Temarapport **Naturmiljø** (NINA 2004) redegjør for hvilken betydning tiltaket vil ha for temaet naturmiljø innenfor planområdet og influensområdet. Det er i angjeldende område tidligere gjennomført konsekvensutredning for tema naturmiljø basert på eksisterende dokumentasjon og nytt feltarbeid ved NINA i 2003-04. Kartlegging og

verdisetting av naturmiljø/biologisk mangfold er basert på nasjonal metodikk (DN håndbøker) for kartlegging av viktige områder for biologisk mangfold, nasjonal rødliste, og viktige viltområder. Dette tillegget beskriver prosjektets forhold til Naturmangfoldloven, og har tatt utgangspunkt i tidligere kjente rapporter for området, samt nettdatabaser inkludert rødliste for arter 2010 og rødliste for naturtyper 2011.

Vi finner på denne bakgrunn, samt kravet til kunnskapsinnhenting (se under), at det ikke vil være påkrevd med ny rapport med feltarbeide, da området det gjelder er relativt lite, og ingen tidligere rapporter eller databaser indikerer behov for ytterligere kunnskapsinnhenting. For tunnelinnslag på Tomasjord er det intet å anføre i fht Naturmangfoldloven, da området ansees urbanisert.

I veilederen til NML kap. 2 står bl.a. dette;

Kravet til kunnskapsgrunnlaget gjelder «så langt det er rimelig». Kravet til kunnskapsgrunnlaget vil, både når det gjelder vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap, som hovedregel være oppfylt dersom forvaltningsmyndigheten tar i bruk kunnskap som allerede finnes og som er tilgjengelig. Den kan være basert på konkrete funn eller observasjoner, men den kan også ha karakter av mer alminnelig kunnskap om blant annet biologi, økologi, fysikk eller kjemi. Dette gjelder primært eksisterende og allerede tilgjengelig kunnskap som er utarbeidet om naturmangfoldet, for eksempel i Naturbasen, Artskart eller Skog og Landskap sine kart over Miljøregistreringer i Skog (MiS).

INNGREPSFRIE OG SAMMENHENGENDE NATUROMRÅDER

Det er ingen større sammenhengende naturområder i planområdet bl.a pga nærliggende forskningsanlegg (Eiscat), motorcrossbane, fylkesveg Fv91 og travbane. I samme område har kommuneplanen avsatt ca 350 daa til næringsområde. Kun en svært liten del av planområdet fra vest for travbanen og inn mot fjellfoten har urørt preg og området har en helt ordinær landskapsøkologisk betydning. Vi kan ikke se at Inon-grenser flyttes.

- Temaet inngrepsfrie og sammenhengende naturområder har liten verdi.*

NATURTYPER OG VEGETASJONSTYPER

Det foreligger ingen registrerte spesielle naturtyper i planområdet og vegetasjonstypene anses å være vanlige i området. Basert på eksisterende informasjon (bl.a. tidligere rapporter) vurderes temaet naturtyper og vegetasjonstyper å ha liten verdi.

- Temaet naturtyper og vegetasjonstyper har liten verdi.*

ARTS- OG INDIVIDMANGFOLD

Det er i planområdet ikke registrert spesielle eller rødlistede arter i artskart, men fra minirapport NINA 20-2003 og NINA rapport 200 E8 Sørbotn-Laukslett angis strandsnipe og fiskemåke som har kategori NT (nær truet) i planområdet (før traséjustering). Rødstilk, som nå ikke lenger er en ansvarsart ble registrert. Spurvehauk, dvergfalk, samt en del vanlige spurvefugler, rev, hare, elg, markmus og en mengde planter er også registrert, og området ble gitt verdi middels i 2004. Trekkvei for elg er registrert forbi tunnelinnslag. Med at veitrasé flyttes noe østover til tørrere mark unngår en flere av artene, samt noen er nedgradert. Dette tilsier, også hvis en sammenlikner med verdivurdering av våtmarksområdet på Leirbakken (NINA

rapport 502), at plan- og influensområdet for justert veitrasé (etter alt. 1A) vanskelig kan gis noe annet enn liten verdi.

Temaet arts- og individmangfold har liten verdi.

NATUR- og KULTURHISTORISKE OMRÅDER

I planområdet består grunnen av hornblenderik gneis ved tunnelinnslag, og ellers marine avsetninger og morenegrus langs veitrasé. Geologien i området er noe interessant, som tidshistorisk bilde fra siste istid, men prosjektet har liten innvirkning helhetlig på landskapsformasjoner. Planområdet krysser en rad av registrerte fangstgroper for rein i vestre del av Ramfjordmoen, som det er beskrevet avbøtende tiltak for.

Temaet natur- og kulturhistoriske områder vurderes til liten til middels verdi.

AKVATISK MILJØ

Det er ikke vannlevende organismer i planområdet, men et grunnvannsreservoar er påvist sørvest for og inntil planlagt trasé, mot Nordbotn. Avbøtende tiltak mot avrenning er skissert i anleggsvurderingen.

OPPSUMMERING AV VERDIER

I **tabellen** er det foretatt en oppsummering av bakgrunn og verdisetting for de ulike områdene som er vurdert.

Tabell 1. Samlet vurdering av verdier i influensområdet til tunnelinnslag med tilforselsvei fra FV91 Tema	Grunnlag for vurdering	Verdi		
		<i>Liten</i>	<i>Middels</i>	<i>Stor</i>
Inngrepsfrie, sammenhengende naturområder	Ingen INON-områder. Ordinær landskapsøkologisk betydning.	☐ ----- ☐ ----- ☐		
Naturtype- og vegetasjon	Ingen registrerte naturtyper i planområdet.	☐ ----- ☐ ----- ☐		
Arts- og individmangfold	Det er registrert 2 rødlista arter i influensområdet i kategori nær truet (NT).	☐ ----- ☐ ----- ☐		
Natur- og kulturhistoriske områder	Fangstgroper er tidligere registrert og kartlagt, se Hovedrapport.	☐ ----- ☐ ----- ☐		
Akvatisk miljø	Grunnvannsreservoar er delvis innenfor planområdet, og kan tenkes påvirket ved avrenning, og senere som følge av trafikk og evt. veisalting.	☐ ----- ☐ ----- ☐		

Avbøtende tiltak

Vannforurensning: Ved rigg-, anleggs- og tverrslagsområder er det viktig å unngå avrenning til vann og vassdrag av nitrogenholdige forbindelser, større partikkelmengder samt oljekomponenter og eventuelt andre organiske miljøgifter. Man bør være spesielt aktsom i anleggsfasen i nærheten av påvist grunnvannsreservoar, samt kildemyr i Nordbotndalen. Tiltak som medfører rensning før evt. utslipp til resipient bør gjennomføres. Avbøtende tiltak mot avrenning er skissert i anleggsvurderingen. Avbøtende tiltak påpekt i NINA minirapport 20-2003; trasé-endring for å unngå rikmyr, imøtekommes.

Vurderinger ut ifra lovkravene:

§ 8 (Kunnskapsgrunnlaget) ; I følge veileder til NML kap. 2 synes det klart at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, da her i tillegg til databaser er benyttet rapporter om naturmiljø som har kartlagt angjeldende område godt.

§ 9 (Føre-var-prinsippet) Dette er ivarettatt i de forskjellige temarapportene, med angivelse av avbøtende tiltak og justering av trasé. Dette prinsippet vil også vurderes under utarbeiding av reguleringsplan.

§ 10 (Økosystem tilnærming og samlet belastning) Planområdet er relativt begrenset, og passerer i stor grad allerede bebygde arealer. Området mot fjellet som ikke er tatt i bruk fra før vil få en merbelastning både i anleggs- og driftsfase. En legger også med dette prosjektet til rette for større samlet belastning ved senere utbygginger som naturlig vil følge. Området har dog liten verdi mht naturmiljø, og en helhetsvurdering sett i fht alternative prosjekter favoriserer dette med god margin.

§ 11 (Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) Videre kostnader til innhenting av mer kunnskap, ansees det ikke behov for på nåværende tidspunkt, men en utelukker ikke at sektormyndigheter/ andre myndigheter kan pålegge utredninger. Kostnader til omlegging og evt. tilrettelegging (tursti?) i forhold til fangstgroper vurderes.

§ 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) Driftsmetoder vil være de mest moderne, og vil beskrives senere i reguleringsplan, hvor det også vil beskrives og settes krav til forsvarlige framgangsmåter for behandling av avfall, avrenning, generell forurensning (oljeprodukter spesielt). Andre trasevalg er vurdert over mange år og gjennom mange rapporter, og dette utpeker seg som klart best på alle relevante områder. Endelig justering av trasé og påhugg gjøres i forbindelse med utarbeiding av reguleringsplan, på bakgrunn av de råd og anbefalinger som er gitt gjennom temarapporter, slik at det påføres minst mulig skade og belastning.

REFERANSER

1. NINA minirapport 20-2003 (Karl O. Jacobsen m/fl.)
2. NINA rapport 200 Kommuneplan E8 Sørbotn-Laukslett (2006)
3. NINA rapport 502 Plan med konsekvensutredning for næringsområde ved Leirbakken, 2009 (Karl O. Jacobsen m/fl.)
4. Artskart (artsobservasjoner.no)
5. Naturbase.no
6. Rødliste for arter 2010

7. Rødliste for naturtyper 2011
8. Naturmangfoldloven kapittel 2, med veileder
9. Konsekvensutredning med temarapporter, Polarporten a/s (www.tindtunnelen.no)

Andre berørte avsnitt i temarapporten:

Avsn 1.2 og 8. Deponiområder s 7 og 24:

Alternativ 1,2 og 5 utgår.

På Ramfjordmoen tilkommer matr.nr 30/50 som er på østsida av Fv 91 med samme konsekvensvurdering som alt 3 og 4. Pga avstand fra anlegget kan sannsynligheten for bruk være mindre.

Ved Tomasjord er foreløpig tre mulige deponiområder identifisert:

- Nordlige del av fyllingsområdet som i dag disponeres av Remiks.
- Søndre del av fyllingsområdet som i dag ikke benyttes til noe.
- Egen parsell like sør for fyllingsområdet som eies av Esso og ligger ubenyttet.

Områdene er nærmere omtalt i Hovedrapport 1 kap 11.